

Diakonen som åndelig leder

Noen betraktninger ved soknediakon Gunhild Gløkken

Først vil jeg nevne at jeg deltok på årets landskonferanse med stort utbytte. Det ble dager som ga nytt påfyll og ny motivasjon til tjenesten.

I siste nummer av Diakonos (nr. 10), oppfordrer Roar Meland i sin lederartikkel diakonene til å fremstå som myndige åndelige ledere. Dette gjør han på grunnlag av Tjenesteordning for diakoner og vigslingsliturgien. Jeg bifaller hans oppfordring, og har siden jeg leste dette, reflektert en del omkring dette temaet.

I folks tenkning er kirken i stor grad lik presten, som også fremstår som åndelige ledere. Det tror jeg ingen diakon ønsker å frata han/henne, for det er helt på sin plass. Men det trengs „flere som spiller på lag.“ Etter tradisjonell hierarkisk tenkning i kirken, har vi diakoner mer og mindre en tendens til å plassere oss under prestene. Dermed er det nærliggende å se på hva prestene har for å kunne være åndelige ledere - som vi ikke har. Enda er det slik i vår tid at diakoni og diakoner er forholdsvis ukjente begreper, men det skjer en utvikling. Som menighetsdiakoner har vi ingen tradisjon for å være åndelige ledere. Vi har heller ikke noen embetsksamen å vise til, selv om det finnes unntak. Diakoner har aldri vært kongens embetsmenn med tilhørende status. Og vi har etter dagens bestemmelser ikke del i det kirkelige embete. Dessuten har vi heller ingen avis som løfter oss frem, slik prestene har i Vårt Land. Regjeringen synes heller ikke å ha forstått diakoniens berettigelse. I fremlegget til statsbudsjettet er det ikke foreslått å opprette en eneste ny soknediakonstilling. Når Kirkelig Fellesråd i mange av landets kommuner må foreta innsparinger, blir diakonien gjeme salderingspost!

Til tross for at vi har mange odds imot oss, „mister vi ikke motet“ som Paulus har sagt før oss. Vi vet at arbeidet er viktig og bibelsk fundert ut fra Jesu ord og eksempel, og fra diakontjenesten slik den ble

opprettet i den første kristne tid. Vårt yndlingsitat av Frans av Assisi underbygger dette på en sterk måte: „Evangeliet skal forkynnes om nødvendig med.

Ord“. Diakoner har en relevant og god utdanning bak seg, mange er „overkvalifiserte“ med hensyn til tilleggsstudier av ulik art. Dessuten har en storpart av diakonene yrkeserfaring og livserfaring som også kvalifiserer. Men det mest fundamentale er at vi er innsatt av Gud til tjeneste i kirken, enten en kaller det vigsling eller ordinasjon. En del har dessuten opplevd det som et kall å gå inn i dette arbeidet. Uansett bakgrunnen for at en er blitt diakon, så er det felles for alle at det er Gud og Han alene som kan gjøre oss til myndige åndelige ledere. (Det gjelder også dypest sett for prestene.)

Mange diakoner opplever at de står i en rik tjeneste og at arbeidet vokser og bærer frukt, og de får også hjelpe mennesker i det stille og skjulte på ulike vis. Dette kan gi styrke til lederskapet. Men ikke alle kjenner det slik, i hvert fall ikke, til enhver tid. Av mange og forskjellige grunner kan vi oppleve at vi strever, mislykkes og går tom. For å være litt personlig, så kan jeg fortelle at jeg i mange måneder dette året har vært helt eller delvis sykmeldt på grunn av „uttømmethet“ og depresjon. Hovedsaken er ikke å fortelle det, men noe om hva det har ført til. I mars reiste jeg til Tromsø for å besøke ei venninne. Jeg var samtidig innstilt på å oppsøke karmelittklosteret der, hvor jeg fikk et opphold på tre døgn. Over lang tid hadde jeg glidd inn i åndelig likegyldighet. Atmosfæren i klosteret, stillheten og avsondringen fra andre mennesker medførte at jeg møtte meg selv og Gud på en grunnleggende måte. Jeg fikk samtale med en av nonnene hver dag, og andre dagen i klostret, skriftet jeg for presten som holdt gudstjeneste der hver morgen.. Dette ble for meg starten på en åndelig fornyelse. Dette har ført til ganske store omprioriteringer i hverdagen. Jeg har

nå faste tider for stillhet, bibellesning og bønn. Det er ikke lengre den formsaken det var en periode, men en kilde til liv. Kristuskransen, utarbeidet med tilhørende bok av biskop Martin Lønnebo, har beriket andaktslivet i stor grad. Dessuten bruker jeg noe tid til åndelig lesning. Dette har gitt meg styrke til ny giv i arbeidet.

Jeg mener det er viktig at vi diakoner gjør oss synlig i ulike sammenhenger. For kort tid siden var jeg på en samling for ansatte og gamle og nye menighetsråd fra tre menigheter som nå utgjør et storprestegjeld. Som så ofte ellers i slike sammenhenger var det prestene som hørtes mest. De har god erfaring med å komme med innlegg i større forsamlinger, og de fleste har god evne til å ordlegge seg. Dermed fremstår de også som lederne. Noen med et akademisk språk! Dette kan forsterke eventuelle sperrer en måtte ha fra før til det å ta ordet i større forsamlinger. Jeg mener at her er det viktig at vi diakoner (så vel som for eksempel kateketer) går foran og bruker vårt språk. Jeg tror vi kan være med å gi frimodighet til andre, blant andre medlemmer av menighetsrådene, som tross alt er det styrende organet i menighetene. (NB! Medlemmer av menighetsrådene er ingen ensartet gruppe, en del har den nødvendige frimodighet.) Dessuten tror jeg at vi diakoner kan gå foran i det å bringe inn noe av det personlige element i samtaler av ulik art, og la litt av maskene falle. Dette mener jeg kanskje ofte kan være lettere for oss fordi vi ikke har den rollemodellen å ivareta som presten har, etter mitt inntrykk. Det handler blant annet om å våge og vise noe av sin sårbarhet.

Ellers ser jeg det slik at vi diakoner trenger å bevisstgjøre oss på at vi er ledere for det diakonale arbeid i henhold til Tjenesteordningen og innsatt av Gud i tjenesten. Dette medfører en bevisstgjøring på at Gud ønsker å utruste oss til myndige åndelige ledere, og hjelpe den enkelte av oss til å finne sin form.

DIAKON

TVERRFAGLIG VIDEREUTDANNING VEILEDNING

- "Å våge tilstedeværelse i eget liv og i andres....."

for alle som arbeider med kommunikasjon og samhandling.

Faglig bakgrunn i gestalt og psykosyntesetradisjon.
Program 2002 foreligger Nye grupper starter uke 8

Undervisning en uke pr. semester fordelt på 5 semestre. Gir 10 vektall i en universitets-/høgskolegrad.

Adr: Senter for diakoni og veiledning,
Diakonissehjermets høgskole
Ulriksdal 10 5009 Bergen
Tlf.: 55 97 96 30
e-mail sdv@bergendsh.no
Web: www.bergendsh.no

TA KONTAKT

Diakonos ønske
alle lesere og
annonsører
en velsign
julehøytid og
et godt nytt år